

## **Posudek na rigorózní práci paní Radky SLEZÁKOVÉ „Polistopadová tranformace KSČ/KSČM“**

Předložená práce paní Slezákové je věnovaná analýze tranformace komunistické strany Československa, resp. Čech a Moravy, tedy tématu velmi aktuálnímu, který není dosud častým předmětem bádání. Práce sčítající přes dvě stě stran je obsáhlá a autorka se snažila zakomponovat do své studie rozdílné problematiky (zjm. historické, ideologické, programatické, volební). Předložená práce je především případovou studií, která je doplněná srovnávací částí.

Do značné míry je problematický přístup práce, která operuje s pojmy, které nejsou vždy dostatečně definovány a problematizovány, jako např. „transformace“ (zjm. co to znamená pro stranu a hlavně co skrývá pojem transformace, resp. odsouzení netransformace), či konzervativní strana, ideologie, apod. Taktéž se může polemizovat s dalším obecně platným nedefinovaným pojmem „identita“ (komunistická identita), či vysvětlení toho, jak autorka chápe pojem „tribunská funkce“ G. Lavua (doplnění literatury by do značné míry takové problémy vyřešilo).

Značný problém, který provází celou práci, ale kterému lze zřejmě jen stěží uniknout, je občasný normativní přístup, ať už skrytý, nebo jako v šesté části práce, patrnější. Zčásti je tento problém spjatý s použitou literaturou (nejmarkantnější je to třeba v části o „problematice potrestání komunistických zločinů“), ovšem šestá část, věnovaná „vztahu KSČM a SPR-RSČ“ je nejvíce poplatná určitému normativnímu přístupu, kterému se autorce nezdařilo zbavit. Není mi stále jasné proč řešit tuto otázku, resp. v čem je otázka relevantní? Do značné míry by se autorčino vysvětlení, že program těchto dvou stran „nabízel mnohým voličům podobná témata“ mohlo aplikovat třeba na některé aspekty programů či rozhodně diskursů KSČM a ODS (resp. rozhodně V. Klause) apod. Postulát, podle kterého podobná témata u KSČM a SPR-RSČ způsobily u „některých voličů“ „dilema“ a vedlo k neúspěchu SPR-RSČ v poslaneckých volbách v r. 1998, není doložený, nehledě na to, že obecně takový přístup předpokládá u voličů („sociálně slabší skupiny“) znalost minimálně těchto dvou programů, což není také doloženo.

Velmi důkladná práce autorky s primárním materiálem (především programatické dokumenty přijaté KSČ či KSČM od r. 1989) či analýza volebních výsledků svědčí o snaze uchopit a pochopit komplexnost českého současného institucionalizovaného komunismu. Osmá srovnávací část je sice zajímavá, ale nedostatečně propojená s předchozím textem, resp. nedostatečně slouží k řešení problematiky.

Nedostatek předložené práce vidím především v příliš krátkém rozboru literatury.

Poznámkový aparát je dostatečný a literatura je správně použita, byť mohla být použita literatura obsáhlejší, jak co se týče české, tak i zahraniční bibliografie.

Přes výše uvedené nedostatky práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práci.

V Praze dne 20.10.2010

Doc. Michel Perottino, PhD.